

Név:	Etikett
TAJ szám:	
Születési idő:	
Törzsszám:	

Lumbálpunkció

Az előzetes vizsgálatok és leletek alapján Önnek/gyermekének **diagnosztikai vagy terápiás céllal agy-gerincvelői folyadék (liquor) vételre (lumbálpunkcióra)** van szüksége. Tájékoztatjuk Önt, hogy a lumbálpunkció elvégzéséhez írásos beleegyezése szükséges. A beleegyezés aláírása előtt gondosan olvassa el a jelen betegtájékoztatót és amennyiben kérdése van a beavatkozással kapcsolatban, forduljon a beavatkozást végző orvoshoz.

Indikációi (a beavatkozás elvégzését indokló tényezők)

A lumbálpunkció célja, hogy az agy-gerincvelői folyadékot (liquort) nyerjünk központi idegrendszeri betegség diagnózisának felállítására, a kezelés eredményességének megítélésére. A további indikációk között a gyógyszer beadás (pl. cytostaticum), vagy liquorlebecsájtás igénye szerepel. A beavatkozás segítségével információ nyerhető a liquor összetételéről és a koponyában lévő nyomásról. A sikeres kivitelezéshez fontos a teljes mozdulatlan állapot biztosítása, hiszen a váratlan bemozdulás itt különösen súlyos következményekkel járhat.

A beavatkozás elvégzését indokló kórállapotok vagy ezek gyanúja:

- a központi idegrendszer fertőzés vagy immun-kórfolyamat okozta gyulladás,
- a központi idegrendszert érintő daganatos és vérképzőszervi rosszindulatú megbetegedések,
- bizonyos központi idegrendszeri vérzéssel járó állapotok,
- egyéb betegségek, melyek felismerését a gerincvíz vizsgálat elősegíti.

Előkészítése, menete

A lumbálpunkció (továbbiakban LP) elvégzése előtt meggyőződünk arról, hogy nem áll fenn olyan tényező, mely a beavatkozást ellenjavallja (kontraindikálja), mint pl. súlyos koponyaűri nyomásfokozódás, vérzékenység, légzési-keringési instabilitás, gerinc eltérés, stb. Az LP-ét Gyermekintenzív Osztályunkon általános érzéstelenítésben (altatásban), és/vagy helyi érzéstelenítés és nyugtatás (szedálás) mellett végezzük. A beteg testhelyzete LP során ülő, vagy oldalfekvő lehet. A beavatkozáshoz a deréktájékon a bőrt fertőtlenítjük, majd az ágyéki csigolyák között tűt szúrunk be, és a diagnosztikai vizsgálatokhoz szükséges mennyiségben agy-gerincvelői folyadék mintát veszünk. Ezt követően a tűt eltávolítjuk, a szúrás helyét fertőtlenítjük és kötéssel fedjük.

Előnyei

A lumbálpunkció segítségével biztonsággal diagnosztizálhatók vagy kizárhatók súlyos, életet fenyegető központi idegrendszeri kórképek, az eredménye alapján a kórfolyamatnak megfelelő gyógyszeres kezelést alkalmazhatunk.

A lumbálpunkció kockázatai, szövődményei

- lumbálpunkciót követő fejfájás, hányinger, hányás
- alsó háti fájdalom, érzékenység
- átmeneti érzészavar
- helyi és/vagy általános fertőzés, gyulladás
- vérzés a szúrás helyén, ritkábban a liquortérben
- ritkán, jelentős koponyaűri nyomásfokozódás mellett végzett beavatkozás az agytörzs beékelődéséhez vezethet

A beavatkozás elmaradásának lehetséges előnye, kockázatai, szövődményei

- **Előny:** LP-ben NEM részesülő betegnél a beavatkozás okozta szövődmények nyilvánvalóan nem fordulhatnak elő.
- **Kockázat, szövődmény:** A beavatkozás elmaradása akadályozhatja a diagnózishoz jutást, a beteg gyógyulását, a megfelelő további kezelés megválasztását. Gyógyító céllal történő LP esetén a gyógyszer beadásának elmaradása az alapbetegség súlyosbodásához, esetleg kezelhetetlenné válásához, vagy kiújulásához vezethet.

Tervezett időpontja

A beavatkozás előzetes vizsgálatokat és megfelelő előkészítést követően, a kórfolyamattól függően akután (azonnal) vagy tervezett időpontban történhet. Az azonnali vizsgálat igénye esetén sem maradhat el a beteg állapotának stabilizálása és felkészülés a légútbiztosításra, monitorozásra, fájdalomcsillapításra. Osztályunkon ez a feltételrendszer maradéktalanul rendelkezésre áll.

A lumbálpunkció alternatív módszerei

Ritkán, indokolt esetben agy-gerincvelői folyadék mintavétel a lumbálpunkción kívül történhet ciszterna punkció vagy idegsebészeti beavatkozás során közvetlenül az agykamrákból.

A beavatkozás várható kimenetele, eredménye

A lumbálpunkció során a beavatkozás során és az elvégzett vizsgálatokból információt nyerhetünk a liquor összetételéről és a koponyaűri nyomásról. Az ágy melletti illetve laboratóriumi diagnosztikai eredmények birtokában döntünk a kórfolyamatnak megfelelő kezelésről.

A lumbálpunkciót követő további ellátások, kezelések

A kívánt mennyiségű liquor minta lebocsájtását követően a mandrint visszahelyezve húzzuk ki a lumbáltűt és a szúrás helyét fertőtlenítő oldattal átitatott steril gézlappal fedjük. Az altatásban végzett beavatkozás után a teljes ébredésig szoros megfigyelés alatt tartjuk a beteget. Ébredés után 1 órával kezdjük el itatni, ha nincs probléma, 3 óra elteltével ehet is. A lumbálpunkciót követően 12 órát töltsön ágyban fekvé, vízszintesen. A szúrás helyét gyakrabban ellenőrizzük. Az esetlegesen fellépő szövődményeket korán észlelve azonnal kezeljük.

Beavatkozást követően javasolt életmód

A beavatkozást követően kímélet, megfelelő folyadékbevitel javasolt.

BELEEGYZÉSI NYILATKOZAT

A **lumbálpunkcióval** kapcsolatos általános betegtájékoztatót elolvastam, a szóbeli orvosi tájékoztatást meghallgattam. Megértettem, hogy lehetőségem van további tájékoztatás kérésére. A további kérdéseimre szeretnék még választ, részletesebb tájékoztatást kapni. *(Ha kérdése van, kérjük, írja le!)*

.....

.....

A beavatkozással kapcsolatban, az írásbeli tájékoztatóban nem szereplő kérdéseimre is a teljeskörű, egyénre szabott szóbeli tájékoztatást megkaptam, ezeket megértettem és további kérdéseim nincsenek.

Tudomásul veszem, hogy a beavatkozás szakszerű végrehajtása esetén is előfordulhatnak előre nem látható, az előzőekben nem említett szövődmények, melyek a várható gyógytartamot kedvezőtlenül befolyásolhatják.

Tudomásul veszem, hogy jogom van a felajánlott beavatkozás elutasítására. A beavatkozás elmaradásával összefüggésbe hozható egészségkárosodásért, illetve az esetleg kedvezőtlen gyógyeredményért kezelő orvosaimat/gyermekem kezelő orvosait a felelősség alól felmentem.

Jelen nyilatkozatommal megerősítem, hogy a felajánlott beavatkozásba, jelen esetben a lumbálpunkcióba beleegyezem.

Budapest, 20

.....
orvos aláírása, pecsétje

.....
a beteg vagy törvényes képviselőjének aláírása

Előttünk, mint tanúk előtt:

Név:

Név:

Lakcím:

Lakcím:

NYILATKOZAT KEZELÉS VISSZAUTASÍTÁSÁRÓL

A kezelőorvosom/ gyermekem, gondozottam kezelőorvosa által **javasolt gyógymód/beavatkozás elvégzésébe felelősségem teljes tudatában nem egyezem bele.** A beavatkozás elmaradásával összefüggésbe hozható egészségkárosodásért, illetve az esetleg kedvezőtlen gyógyeredményért kezelő orvosaimat a felelősség alól felmentem.

(Ebben az esetben a nyilatkozat teljes szövegének kézírással történő megismétlése és aláírása szükséges, vagy írásképtelenség esetén együttesen jelenlévő 2 tanú aláírása):

.....
.....

Figyelmeztetés!

- Cselekvőképtelen beteg, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott beteg esetén **nem utasítható vissza az olyan ellátás, amelynek elmaradása esetén a beteg egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be.**
- **Közvetlen életveszély esetén a szükséges beavatkozások elvégzéséhez bírósági nyilatkozatpótlásra nincs szükség.**
- Amennyiben cselekvőképtelen beteg, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott beteg esetén a betegség természetes lefolyását lehetővé tévő életfenntartó vagy életmentő beavatkozás visszautasítására kerül sor, a Dél-pesti Centrumkórház - Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet kérelmet terjeszt elő a beleegyezés bíróság általi pótlása iránt. A kezelőorvos a bíróság jogerős határozatának meghozataláig köteles a beteg egészségi állapota által indokolt ellátások megtételére, amelyhez szükség esetén rendőrhatalóság közreműködését is igénybe veheti.

Budapest, 20

.....

orvos aláírása, pecsétje

.....

a beteg vagy törvényes képviselőjének aláírása

Előttünk, mint tanúk előtt:

Név:

Név:

Lakcím:

Lakcím: